

MEGAUSTAWA

I REDUKCJA KOSZTÓW BUDOWY SIECI SZEROKOPASMOWYCH

Ministerstwo Cyfryzacji

SPIS TREŚCI

BĄDŹMY SMART, czyli kilka słów
wstępu... 4

Co to jest Megaustawa 8

Dyrektywa 8

1 lipca 2016 r. – wejście w życie noweli-
zacji Megaustawy 13

Nowe definicje 15

Większy dostęp do informacji
o infrastrukturze technicznej, pla-
nach inwestycyjnych oraz usługach
telekomunikacyjnych 17

Punkt informacyjny ds. Telekomunikacji
(PIT) 21

Zasady dostępu do infrastruktury
technicznej 26

Procedura uzyskania dostępu do infra-
struktury technicznej 27

Wyjątki od zasady zapewniania dostępu
do infrastruktury technicznej 29

Ramowe warunki dostępu do nierucho-
mości i budynków 30

Warunki dostępu do nieruchomości
i budynków 32

Dostęp do infrastruktury telekomu-
nikacyjnej i nieruchomości przedsiębiorców
telekomunikacyjnych 35

Koordinacja robót budowlanych 38

Zmiany w ustawie o drogach
publicznych 45

Nowe zasady udostępniania kanałów
technologicznych 47

Zmiany w Prawie geodezyjnym
i kartograficznym 52

Nowe obowiązki ustawowe 54

MEGAUSTAWA I REDUKCJA KOSZTÓW BUDOWY SIECI SZEROKOPASMOWYCH

BĄDŹMY SMART, czyli kilka słów wstępu...

Przez świat przetacza się fala cyfrowej rewolucji. To niewątpliwa szansa na podniesienie poziomu naszego życia, która jednocześnie niesie ze sobą ogromne wyzwanie – czy okażemy się jedynie świadkiem, czy staniemy się aktywnym uczestnikiem i kreatorem tego procesu? Najbliższe lata będą kluczowe, dlatego zmieniamy:

- świadomość (administracji i przedsiębiorców),
- otoczenie prawne

aby szybciej i taniej budować sieci szerokopasmowe. Sieci, które są fundamentem cyfrowej przyszłości Polski.

Bez odpowiedniej infrastruktury telekomunikacyjnej możemy zapomnieć o budowaniu kompetencji cyfrowych i wdrażaniu e-usług oraz wszelkich inteligentnych rozwiązań.

W 2015 roku 86,2% gospodarstw domowych w Polsce znajdowało się w zasięgu podstawowego stacjonarnego dostępu do internetu szerokopasmowego. Plasuje to Polskę na ostatnim miejscu w całej Unii Europejskiej. Na obszarach wiejskich wskaźnik ten był jeszcze niższy i wyniósł 81,5%, jednak tutaj Polska plasuje się na 6 miejscu od końca wśród wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Natomiast 60,7% gospodarstw domowych w Polsce w 2015 r. miało zapewniony dostęp do sieci NGA, umożliwiającej korzystanie z internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s. Zgodnie z danymi GUS w 2016 roku dostęp do internetu posiadało 80,4% gospodarstw domowych, w tym 75,7% szerokopasmowy.

Polska, 2016 r.

75,7%

internet
szerokopasmowy

Polska w zakresie dostępu do szerokopasmowego internetu chce zrealizować do końca 2020 roku dwa ambitne cele:

1. każdy powinien mieć możliwość korzystania z dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s,
2. przynajmniej połowa polskich gospodarstw domowych powinna korzystać z łączności powyżej 100 Mb/s.

cele

Znalazły się one w przyjętym przez Rząd RP w styczniu 2014 roku Narodowym Planie Szerokopasmowym. Jednak należy mieć na uwadze, że ww. cele to absolutne minimum na najbliższe 5 lat, ale w dłuższej perspektywie będą niewystarczające w cyfrowej transformacji. Znalazło to odzwierciedlenie w zaprezentowanym w dniu 14 września 2016 r. przez Komisję Europejską komunikacie „Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego”. Przeprowadzone przez Komisję Europejską konsultacje społeczne dotyczące potrzeb w zakresie prędkości i jakości połączeń internetowych po 2020 roku oraz środków służących zaspokojeniu tych potrzeb do 2025 roku wskazują na istnienie wyraźnych oczekiwań dotyczących poprawy jakości usług łączności stacjonarnej do 2025 roku. W związku z powyższym Komisja Europejska zaproponowała w komunikacie następujące cele:

1. Cel strategiczny na 2025 rok: gigabitowy dostęp do internetu dla wszystkich miejsc stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego, takich jak szkoły,

węzły transportowe i główne miejsca świadczenia usług publicznych, a także dla przedsiębiorstw prowadzących intensywną działalność w internecie.

2. Cel strategiczny na 2025 rok: niezakłócony dostęp do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich i na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych.
3. Cel pośredni na 2020 rok: zapewnienie łączności 5G jako w pełni rozwiniętej usługi komercyjnej w co najmniej jednym głównym mieście w każdym z państw członkowskich w związku z wprowadzeniem sieci 5G na rynek w 2018 roku.
4. Cel strategiczny na 2025 rok: wszystkie gospodarstwa domowe w Europie, zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich, będą miały dostęp do internetu o prędkości dla łącza „w dół” wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością modernizacji do prędkości mierzonej w gigabitach.

Aby zapewnić wszystkim Polakom dostęp do szybkiego internetu realizujemy Program Operacyjny Polska Cyfrowa (PO PC), w ramach którego budowane będą sieci dostępne na obszarach, gdzie bez wsparcia publicznego żaden przedsiębiorca nie wybudowałby infrastruktury.

Warto pamiętać, że 39% obywateli naszego kraju żyje na obszarach, gdzie gęstość zaludnienia jest niższa niż 100 osób na km². W takich warunkach prywatne inwestycje telekomunikacyjne są nieopłacalne, a w zależności od obszaru koszt podłączenia 1 gospodarstwa domowego może wynosić poniżej 1 000 zł, a na innych nawet ponad 10 000 zł.

Na realizację PO PC w zakresie sieci szerokopasmowych przeznaczyliśmy ponad 1 mld Euro, lecz są to środki niewystarczające. Zgodnie z Narodowym Planem Szerokopasmowym, aby zrealizować wyznaczone cele, potrzebne jest, w zależności od zastosowanej technologii, od 17 do 42 mld zł. Dlatego też niezbędne są inwestycje ze środków własnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, ale do tego potrzeba przyjaznego otoczenia administracyjno-prawnego oraz zachęt inwestycyjnych.

Dodatkowo chcemy, aby w ramach PO PC podłączono do szybkiego internetu wszystkie szkoły, tak aby nauka kodowania, która znajdzie się w podstawie programowej nauczania już od pierwszej klasy szkoły podstawowej, przyniosła wymierne efekty.

Aby jednak w pełni wykorzystać potencjał rozwiązań opartych na sieciach szerokopasmowych konieczna jest współpraca wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego. Ważne więc, byśmy umieli z tej szansy skorzystać – dzięki współpracy i zrozumieniu wspólnego interesu, jakim jest rozwój całego kraju i każdej lokalnej wspólnoty.

Budując sieci szerokopasmowe i wdrażając inteligentne rozwiązania kreujemy przyszłość naszych dzieci.

Co to jest Megaustawa

W maju 2010 roku uchwalona została tzw. Megaustawa, czyli ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – **jednym aktem prawnym zmieniono 13 innych ustaw i wprowadzono nowe zasady planowania i wykonywania inwestycji szerokopasmowych**. Nowe prawo wprowadziło m.in. działania na rzecz budowy społeczeństwa informacyjnego do katalogu zadań własnych samorządów oraz umożliwiło budowę tzw. regionalnych sieci szerokopasmowych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Megaustawa w 2010 roku określiła:

- formy i zasady wspierania inwestycji telekomunikacyjnych, w tym związanych z sieciami szerokopasmowymi;
- zasady przeprowadzania inwentaryzacji infrastruktury telekomunikacyjnej na terytorium RP;
- zasady działalności jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów wykonujących zadania z zakresu użyteczności publicznej w zakresie telekomunikacji;
- zasady dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej finansowanej ze środków publicznych oraz innej infrastruktury technicznej;
- zasady dostępu do nieruchomości i budynków;
- zasady lokalizowania regionalnych sieci szerokopasmowych oraz innej infrastruktury telekomunikacyjnej.

Ponadto w ramach zmiany ustawy o drogach publicznych:

- umożliwiono lokalizowanie w pasie drogowym infrastruktury telekomunikacyjnej;
- wprowadzono obowiązek budowy kanałów technologicznych oraz zasady ich lokalizowania przez zarządców dróg publicznych;
- obniżono do 20 zł/m²/rok wysokość opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg zarządzanych przez GDDKiA.

Megaustawa była pierwowzorem dla dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej (tzw. dyrektywa ws. redukcji kosztów).

Dyrektywa ws. redukcji kosztów

Cel i główne założenia:

1. Przyspieszenie realizacji celów Europejskiej Agendy Cyfrowej¹ w zakresie dostępu do internetu szerokopasmowego, tj.:
 - dostęp do szybkich sieci szerokopasmowych do 2020 roku – szerokopasmowy dostęp do internetu o prędkości co najmniej 30 Mb/s dla 100% obywateli UE,
 - wykorzystanie bardzo szybkich sieci szerokopasmowych: do 2020 roku 50% europejskich gospodarstw domowych powinno mieć abonament na dostęp do internetu o prędkości powyżej 100 Mb/s;
2. Cyfryzacja sektora publicznego (obniżenie kosztów funkcjonowania sektora publicznego, zwiększenie efektywności usług świadczonych obywatelom);
3. Ułatwienie realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej i koordynacji prowadzenia inwestycji infrastrukturalnych między poszczególnymi sektorami gospodarki (m.in. telekomunikacja, energetyka, drogi, koleje, lotniska).

1 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Europejska Agenda Cyfrowa, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0245:FIN:pl:PDF>

Komisja Europejska wskazała przy tym na cztery najważniejsze obszary problematyczne w zakresie budowy sieci szerokopasmowych, którymi są:

1. nieefektywne rozwiązania lub wąskie gardła dotyczące wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej (np. przewodów, kanałów kablowych, studzienek, szafek ulicznych, słupów, masztów, anten, słupów kratowych i innych pomocniczych elementów infrastruktury),
2. wąskie gardła dotyczące wspólnej rozbudowy infrastruktury,
3. nieefektywne rozwiązania dotyczące udzielania zezwoleń administracyjnych oraz
4. wąskie gardła dotyczące zapewniania infrastruktury wewnątrzbudynkowej.

Przeważająca część kosztów inwestycyjnych spowodowana jest przez nieefektywne rozwiązania stosowane w procesie inwestycyjnym, a dotyczące wskazanych wyżej czterech obszarów problemowych. Ponieważ każdy obszar problematyczny jest związany z określonym etapem procesu realizacji sieci szerokopasmowych, łączne rozwiązywanie tych problemów pozwoli na uzyskanie spójnych i wzajemnie wzmacniających się działań. Wyniki jednego z badań wskazują, że w przypadku podjęcia środków pozwalających na rozwiązanie ww. problemów do 2020 roku potencjalne oszczędności wydatków kapitałowych dla operatorów mogą wynieść ok. 20-30 % całkowitych kosztów inwestycji². Przykładowo, zapewnienie koordynacji robót budowlanych powinno przynieść oszczędności na pozio-

2 Analisys Mason, 2012 r

mie 15-60%. Ponadto, wystąpią również korzyści społeczne, ekologiczne i gospodarcze.

Zgodnie z dyrektywą środki w niej przewidziane powinny obowiązywać we wszystkich państwach członkowskich od 1 lipca 2016 r. (oprócz punktu informacyjnego ds. telekomunikacji).

Przed 1 lipca 2016 r. Polska miała wdrożoną większą część dyrektywy poprzez następujące akty prawne:

Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych

Ustawa z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw

Ustawa z dnia 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw

oraz:

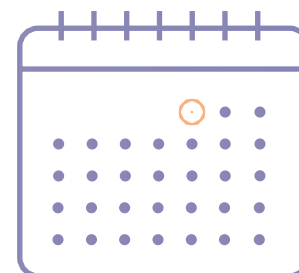
- Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- Rozporządzenie w sprawie powiatowej bazy GESUT i krajowej bazy GESUT;
- Rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków.

1 lipca 2016 r. – wejście w życie nowelizacji Megaustawy

Ustawa z dnia 9 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw przede wszystkim implementuje do polskiego porządku prawnego dyrektywę ws. redukcji kosztów.

Ministerstwo Cyfryzacji, mając na uwadze doświadczenia z realizacji projektów szerokopasmowych z perspektywy finansowej 2007-2013 oraz postulaty środowiska telekomunikacyjnego wypracowane w ramach Memorandum w sprawie współpracy na rzecz budowy i rozwoju pasywnej infrastruktury sieci szerokopasmowych, skorzystało z przewidzianej w dyrektywie możliwości przyjęcia środków dalej idących niż te wynikające z dyrektywy, dlatego też wdrożono dodatkowe rozwiązania dostosowane do polskich realiów procesu inwestycyjnego.

Ustawa zawiera również rozwiązania wykonujące część zaleceń Najwyższej Izby Kontroli, zawartych w raporcie pt.: „Postępowania administracyjne związane z budową i funkcjonowaniem stacji bazowych telefonii komórkowych”.

Nowelizacja Megaustawy
to zmiany ustaw:

- o wspieraniu rozwoju usług i sieci publicznych
- o drogach publicznych
- prawo geodezyjne i kartograficzne
- o Inspekcji ochrony środowiska
- o lasach
- prawo ochrony środowiska
- o swobodzie działalności gospodarczej
- prawo telekomunikacyjne

na kogo wpływa:

1. przedsiębiorcy telekomunikacyjni
2. samorządy
3. zarządcy dróg publicznych
4. zarządcy nieruchomości (właściciele i użytkownicy wieczystych nieruchomości)
5. podmioty wykonujące zadania z zakresu użyteczności publicznej:

- gaz
- energia elektryczna
- ciepło
- oświetlenie dróg i miejsc publicznych
- wodociągi i kanalizacja
- odwodnienie i ciągi drenażowe
- transport (drogi, kolej, porty i lotniska)

cel

tańsza i szybsza
budowa sieci
szerokopasmowych

Nowe definicje:

W ustawie zmieniono dotychczasowe lub wprowadzono nowe definicje, którymi się posługuje i które znajdują zastosowanie przy określaniu zarówno kręgu podmiotów zobowiązanych do wykonywania obowiązków określonych w ustawie, jak i zakresu przedmiotowego tych obowiązków.

Podmiot wykonujący zadania z zakresu użyteczności publicznej

to każda osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której przepisy szczególne przyznają zdolność prawną, zapewniająca infrastrukturę techniczną na potrzeby:

- wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji gazu, energii elektrycznej lub ciepła,
- zapewnienia oświetlenia miejsc publicznych i dróg,
- zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania lub odprowadzania ścieków, ogrzewania i systemów odwodnienia (w tym ciągów drenażowych),
- transportu (w tym linie kolejowe, drogi, porty i lotniska).

Infrastruktura techniczna to każdy element infrastruktury lub sieci, który może służyć do umieszczenia w nim lub na nim elementów infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej, nie stając się jednocześnie aktywnym elementem tej sieci telekomunikacyjnej, taki jak rurociągi, kanalizacja, maszty, kanały, komory, studzienki, szafki, budynki i wejścia do budynków, instalacje antenowe, wieże i słupy.

W rozumieniu ustawy infrastrukturą techniczną nie są:

- kable, w tym włókna światłowodowe,
- elementy sieci wykorzystywane do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi,
- kanały technologiczne (jako element dróg publicznych są udostępniane na zasadach uregulowanych w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych).

Infrastruktura krytyczna to infrastruktura umieszczona w jednolitym wykazie infrastruktury krytycznej, zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym).

Szybka sieć telekomunikacyjna to sieć telekomunikacyjna zdolna do dostarczenia usług szerokopasmowego dostępu do Internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s.

Operator sieci to każdy przedsiębiorca telekomunikacyjny lub podmiot wykonujący zadania z zakresu użyteczności publicznej, w tym jednostka samorządu terytorialnego.

Punkt styku to miejsce, w którym możliwe jest podłączenie publicznej sieci telekomunikacyjnej z instalacją telekomunikacyjną budynku.

Większy dostęp do informacji o infrastrukturze technicznej, planach inwestycyjnych oraz usługach telekomunikacyjnych

Od dnia 1 lipca 2016 r. nowelizacja Megaustawy wprowadza co do zasady „jawność” danych zbieranych przez Prezesa UKE w ramach corocznej inwentaryzacji infrastruktury telekomunikacyjnej i usług telekomunikacyjnych.

Nie można zastrzec jako tajemnicę przedsiębiorstwa przekazywanych Prezesowi UKE:

1. danych kontaktowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, który może świadczyć usługi telekomunikacyjne w danej lokalizacji;
2. danych adresowych budynku oraz innych danych identyfikujących lokalizację, w której przedsiębiorca telekomunikacyjny może świadczyć usługi telekomunikacyjne;
3. informacji o technologii usługi telekomunikacyjnej możliwej do świadczenia;
4. informacji o maksymalnej przepustowości usługi dostępu do Internetu możliwej do zaoferowania użytkownikowi końcowemu;
5. informacji o infrastrukturze telekomunikacyjnej i infrastrukturze technicznej, która może być wykorzystana w celu świadczenia usług szerokopasmowego dostępu do Internetu.

Ważne:

Powyższa regulacja odnosi się także do informacji przekazanych Prezesowi UKE przed 1 lipca 2016 r., co oznacza, że informacje w powyższym zakresie będą dostępne dla obywateli.

Nowelizacja Megaustawy nakłada również szereg nowych obowiązków informacyjnych na operatorów sieci, w tym przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Nowe przepisy zobowiązują wszystkich operatorów sieci do udostępniania, na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, informacji o swojej infrastrukturze technicznej. Informacje które muszą zostać udostępnione obejmują:

1. lokalizację, w tym przebieg infrastruktury technicznej;
2. charakterystykę i aktualny sposób użytkowania tej infrastruktury;
3. dane kontaktowe operatora sieci w sprawach dostępu do tej infrastruktury.

Operatorzy sieci zostali również zobowiązani do umożliwienia dokonania inspekcji (ogłędzin) tej infrastruktury w miejscu, w którym się ona znajduje.

Przekazanie informacji o infrastrukturze lub umożliwienie przeprowadzenia jej inspekcji następuje w ciągu **30 dni** od dnia przekazania wniosku w tej sprawie przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.

Operatorzy sieci zostali także zobowiązani do udzielania przedsiębiorcom telekomunikacyjnym informacji o planowanych w okresie najbliższych 6 miesięcy lub aktualnie wykonywanych robotach budowlanych, których finansowanie następuje w całości lub w części ze środków publicznych. Ma to na celu umożliwienie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym ubieganie się o koordynację robót budowlanych.

Obowiązek ten obejmuje informacje o:

1. lokalizacji i rodzaju robót;
2. elemencie infrastruktury technicznej, którego roboty dotyczą;
3. przewidywanej dacie rozpoczęcia robót i czasie ich trwania;
4. danych kontaktowych operatora sieci w sprawach koordynacji robót budowlanych.

Informacje powyższe przekazuje się nie później niż w terminie **14 dni** od dnia otrzymania wniosku przez operatora sieci.

Ważne:

Informacje uzyskane przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w ww. trybach mogą zostać wykorzystane tylko i wyłącznie w celu uzyskania dostępu do infrastruktury technicznej i realizacji szybkich sieci telekomunikacyjnych, a przedsiębiorca telekomunikacyjny, który je uzyskał zobowiązany jest do zachowania ich w poufności.

Operator sieci może odmówić ujawnienia informacji o swojej infrastrukturze technicznej lub umożliwienia dokonania jej oględzin jeżeli jest to niezbędne ze względu na:

- bezpieczeństwo i integralność tej infrastruktury,
- zdrowie publiczne,
- obronność,
- bezpieczeństwo państwa,
- bezpieczeństwo i porządek publiczny, lub
- ochronę tajemnicy państwowej.

Operator sieci może również odmówić udostępnienia ww. informacji w zakresie w jakim są one dostępne za pośrednictwem **Punktu Informacyjnego ds. Telekomunikacji**.

Ważne:

Obowiązek udzielania informacji lub umożliwienia dokonania inspekcji istniejącej infrastruktury nie dotyczy infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury krytycznej, której wykorzystanie w celu budowy szybkich sieci telekomunikacyjnych jest niemożliwe ze względu na bezpieczeństwo i integralność tej infrastruktury, zdrowie publiczne, obronność, bezpieczeństwo państwa lub bezpieczeństwo i porządek publiczny. Dodatkowo rodzaje takiej infrastruktury technicznej zostaną określone w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Odmowa przekazania informacji o infrastrukturze technicznej lub umożliwienia przeprowadzenia inspekcji tej infrastruktury musi być szczegółowo uzasadniona i dokonana na piśmie (w tym w formie elektronicznej) najpóźniej 30 dnia od dnia otrzymania wniosku.

Spory w zakresie wypełniania powyższych obowiązków oraz zasadności odmowy udzielenia informacji o infrastrukturze lub umożliwienia przeprowadzenia jej oględzin rozstrzyga Prezes UKE w drodze decyzji administracyjnej. Wniosek do Prezesa UKE w tej sprawie może złożyć zarówno operator sieci jak i przedsiębiorca telekomunikacyjny. Decyzję rozstrzygającą spór wydaje się w terminie 60 dni, z tym że w przypadku stron sporu będących przedsiębiorstwami energetycznymi lub przedsiębiorstwami kolejowymi, decyzja wydawana jest w uzgodnieniu odpowiednio z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki lub z Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego.

Punkt informacyjny ds. telekomunikacji

Nowelizacja Megaustawy umożliwiła utworzenie w dniu 1 stycznia 2017 r. **Punktu Informacyjnego do spraw Telekomunikacji (PIT)**.

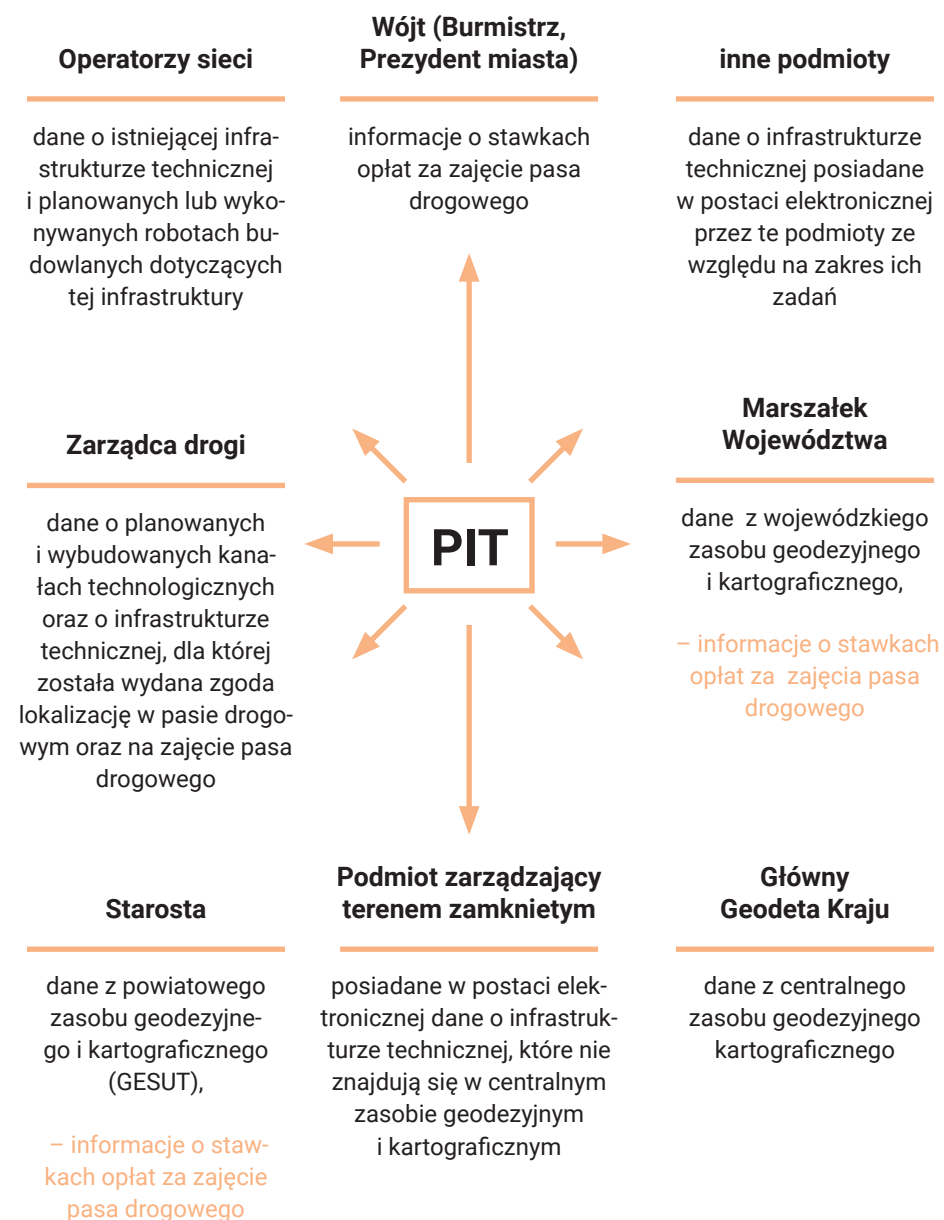
Ma to zapewnić jak najsprawniejsze planowanie i realizację szybkich sieci telekomunikacyjnych oraz ułatwić efektywne wykorzystanie infrastruktury technicznej odpowiedniej do celów budowy tych sieci, poprzez zapewnienie dostępu do informacji użytecznych z punktu widzenia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

PIT prowadzony jest przez Prezesa UKE w formie strony internetowej, pod adresem **pit.uke.gov.pl**.

W PIT gromadzone i udostępnianie będą docelowo informacje:

- dotyczące procedur i formalności wymaganych przed rozpoczęciem robót budowlanych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej, w trakcie ich wykonywania oraz do ich zakończenia i rozpoczęcia użytkowania tej infrastruktury,
- o usługach i infrastrukturze telekomunikacyjnej pochodzące z inwentaryzacji przeprowadzanej corocznie przez Prezesa UKE,
- o istniejącej infrastrukturze technicznej, innej niż infrastruktura objęta inwentaryzacją, a także o kanałach technologicznych,
- o planach inwestycyjnych w zakresie robót budowlanych, finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych, dotyczących infrastruktury technicznej lub kanałów technologicznych,
- o stronach internetowych, na których zostały zamieszczone ramowe warunki dostępu do infrastruktury technicznej i nieruchomości (oferty ramowe) na cele związane z realizacją szybkich sieci telekomunikacyjnych,
- o obowiązujących stawkach opłat za zajęcie pasa drogowego.

PIT będzie zasilany następującymi informacjami od wskazanych podmiotów:

Operator sieci może przekazać informacje do PIT, co zwolni go z ich udzielania na indywidualne wnioski przedsiębiorców telekomunikacyjnych. W takim przypadku operator sieci będzie zobowiązany do aktualizowania tych informacji raz do roku.

Główny Geodeta Kraju obligatoryjnie przekazuje do PIT oraz aktualizuje co 6 miesięcy dane z centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Także **zarządcy dróg publicznych** obligatoryjnie przekazują do PIT informacje:

- o kanałach technologicznych – w terminie 30 dni od dnia zakończenia budowy kanału technologicznego,
- o planowanej budowie kanału technologicznego – najpóźniej na 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, o pozwoleniu na budowę albo dniem zgłoszenia przebudowy drogi publicznej innej niż droga krajowa,
- o infrastrukturze technicznej umieszczanej w pasie drogowym – w terminie 30 dni od dnia wydania zezwolenia na jej lokalizację lub na zajęcie pasa drogowego.

Wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta oraz marszałek województwa zobowiązani są przekazywać do PIT informacje o stawkach opłat za zajęcie pasa drogi publicznej w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie uchwały organu stanowiącego JST (zmiany uchwały) w tej sprawie.

Natomiast **marszałek województwa lub starosta (prezydent miasta na prawach powiatu)** przekazują do PIT, informacje

o infrastrukturze technicznej, pochodzące odpowiednio z wojewódzkiego i powiatowego zasobu geodezyjnego, które nie znajdujące się w centralnym zasobie geodezyjnym i kartograficznym. Przekazanie tych informacji następuje jednak wyłącznie jeżeli są one dostępne w postaci elektronicznej i wyłącznie na wniosek Prezesa UKE.

W tym samym trybie następuje przekazanie informacji przez zarządców terenów zamkniętych i inne podmioty, które posiadają w postaci elektronicznej informacje o infrastrukturze technicznej z uwagi na zakres wykonywanych zadań.

Powyższe podmioty mogą odmówić przekazania informacji do PIT (z wyjątkiem informacji o stawkach opłaty za zajęcie pasa drogowego) wyłącznie z uwagi na **bezpieczeństwo i integralność infrastruktury technicznej, zdrowie publiczne, obronność, bezpieczeństwo państwa lub bezpieczeństwo i porządek publiczny**.

Podmioty przekazujące informacje do PIT są jednocześnie zobowiązane do informowania Prezesa UKE o zmianach dotyczących już przekazanych informacji.

Zasady dostępu do infrastruktury technicznej

Nowelizacja Megaustawy zmienia lub precyzuje również zasady uzyskiwania dostępu do infrastruktury technicznej w celu realizacji szybkich sieci telekomunikacyjnych.

Przed wszystkim rozszerzono obowiązek zapewnienia dostępu przedsiębiorcom telekomunikacyjnym do infrastruktury technicznej takiej jak m.in.:

- ciągi drenażowe,
- oświetlenie uliczne,
- kolejowa, drogowa, porty i lotniska,

będącej w dyspozycji **podmiotów wykonujących zadania z zakresu użyteczności publicznej (operatorzy sieci)**.

Warunki dostępu do infrastruktury technicznej (w szczególności techniczne, eksploatacyjne i finansowe) powinny zostać określone w umowie zawartej na piśmie pod rygorem nieważności.

Dostęp ten jest odpłatny, chyba że strony umowy postanowią inaczej. Określona opłata powinna umożliwiać zwrot części kosztów, które udostępniający operator sieci ponosi w związku z utrzymaniem infrastruktury technicznej.

Ponadto, nowelizacja Megaustawy daje Prezesowi UKE możliwość nałożenia, w drodze decyzji, warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej na konkretnego operatora sieci (tzw. ramowych warunków odnośnie dostępu do takiej infrastruktury). Decyzję taką w odniesieniu do przedsiębiorstw energetycznych Prezes UKE wydaje w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, a w odniesieniu do przedsiębiorstw zapewniających

infrastrukturę techniczną na potrzeby transportu kolejowego – w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego.

Operator sieci, dla którego została wydana decyzja określająca tzw. ramowe warunki zapewniania dostępu, jest zobowiązany do zawierania konkretnych umów w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej **na warunkach nie gorszych niż określone w decyzji**. Ponadto, taki operator sieci jest również zobowiązany do opublikowania na swojej stronie internetowej ww. ramowych warunków dostępu oraz do przekazania Prezesowi UKE informacji o adresie tej strony internetowej, w celu umieszczenia tej informacji w PIT.

Procedura uzyskania dostępu do infrastruktury technicznej

Dostęp do infrastruktury technicznej udzielany jest na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. We wniosku tym powinna zostać opisana infrastruktura szybkiej sieci telekomunikacyjnej planowana do realizacji oraz wstępny harmonogram jej realizacji.

Megaustawa nakłada na operatorów sieci **obowiązek negocjowania** z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym warunków tego dostępu (de facto warunków umowy).

W przypadku:

- niepodjęcia negocjacji,
- odmowy udzielenia dostępu do infrastruktury technicznej lub

- nie zawarcia umowy o dostępie do infrastruktury technicznej w terminie 60 dni od dnia złożenia ww. wniosku

każda ze stron może zwrócić się do Prezesa UKE o wydanie decyzji administracyjnej w sprawie dostępu do tej infrastruktury. Do wniosku o wydanie decyzji powinien zostać dołączony projekt umowy o dostępie do infrastruktury technicznej **z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia.**

Operator sieci w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wszczęciu przed Prezesem UKE postępowania o wydanie ww. decyzji jest zobowiązany przedstawić Prezesowi UKE uzasadnienie wysokości opłat z tytułu dostępu do infrastruktury technicznej, jakie według niego powinien ponosić przedsiębiorca telekomunikacyjny.

Prezes UKE wydaje decyzję w tej sprawie w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku. Jeżeli stroną sporu jest przedsiębiorstwo energetyczne lub przedsiębiorstwo dysponujące infrastrukturą kolejową wydanie decyzji poprzedzone jest procedurą jej uzgodnienia odpowiednio z Prezesem URE lub Prezesem UTK.

Projekt decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej poddawany jest postępowaniu konsultacyjnemu, które umożliwia zainteresowanym podmiotom wyrażenie na piśmie w określonym terminie (co najmniej 30 dni) stanowiska do proponowanego rozstrzygnięcia sprawy.

Decyzja w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej w zakresie nią objętym zastępuje umowę o tym dostępie.

Ważne:

Tych regulacji nie stosuje się do procesu lokalizacji infrastruktury telekomunikacyjnej w pasie drogowym (art. 1 ust. 3 Megaustawy) – to reguluje art. 39 i 40 ustawy o drogach publicznych.

Wyjątki od zasady zapewniania dostępu do infrastruktury technicznej

Operator sieci może odmówić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu dostępu do infrastruktury technicznej, jeżeli:

1. umieszczenie elementów sieci telekomunikacyjnej w lub na infrastrukturze technicznej objętej wnioskiem nie jest możliwe ze względów technicznych;
2. nie ma dostępnej przestrzeni do umieszczenia elementów sieci telekomunikacyjnej, z uwzględnieniem przyszłego zapotrzebowania operatora sieci na miejsce w infrastrukturze technicznej objętej wnioskiem (brak miejsca powinien wynikać z przedstawionego przez operatora sieci harmonogramu planowanej do realizacji inwestycji obejmującej pozostałe miejsce w infrastrukturze technicznej);
3. nie jest możliwe wykorzystanie infrastruktury technicznej ze względu na bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne, integralność i bezpieczeństwo sieci, w szczególności infrastruktury krytycznej;

4. planowane usługi telekomunikacyjne mogą spowodować poważne zakłócenia w świadczeniu innych usług za pośrednictwem tej samej infrastruktury technicznej;

5. zapewni przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu inny niż określony we wniosku, skuteczny dostęp do infrastruktury technicznej, który:

- spełnia potrzeby przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w zakresie zapewnienia szybkich sieci telekomunikacyjnych,
- jest oferowany na warunkach niezakłócających uczciwej konkurencji.

Ważne:

Operator sieci jest obowiązany przedstawić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu na piśmie szczegółowo uzasadnione przyczyny odmowy dostępu do infrastruktury technicznej w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku o dostęp do tej infrastruktury.

Ramowe warunki dostępu do nieruchomości i budynków

Nowelizacja Megaustawy wprowadziła także możliwość określenia przez Prezesa UKE w drodze decyzji administracyjnej

- warunków zapewnienia przedsiębiorcom telekomunikacyjnym dostępu do nieruchomości, w tym do budynku (art. 30 ust. 1 i 3 Megaustawy) oraz

- warunków umieszczania na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym wysokość opłat (art. 33 ust. 1 Megaustawy),

tj. tzw. ramowych warunków dostępu, dla nowych kategorii podmiotów.

Takie ramowe warunki dostępu mogą zostać „nałożone” na:

- nadleśniczego Lasów Państwowych,
- podmiot, który zarządza terenem zamkniętym,
- właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcę co najmniej 10 budynków mieszkalnych wielorodzinnych, zamieszkania zbiorowego lub użyteczności publicznej.

Procedura określenia tych warunków poprzedzona jest wezwaniem przez Prezesa UKE ww. podmiotów o przedstawienie informacji o warunkach dostępu, jakie w praktyce oferują przedsiębiorcom telekomunikacyjnym. Prezes UKE wszczyna procedurę wydania decyzji dopiero po bezskutecznym upływie 30 dni na przedstawienie tych informacji lub po uznaniu, że oferowane warunki są dyskryminujące i nie zapewniają skutecznej konkurencji. Każdą wydaną decyzję podaje się do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej UKE.

W przypadku wydania takiej decyzji przez Prezesa UKE dla któregoś z ww. podmiotów, podmiot ten zobowiązany będzie do **zawierania umów** w sprawie tego dostępu na warunkach nie gorszych niż określone w decyzji.

Podmioty zarządzające terenem zamkniętym oraz właściciele (użytkownicy wieczystości, zarządcy) budynków mieszkalnych wielorodzinnych, zamieszkania zbiorowego lub użyteczności publicznej zobowiązani zostali do przygotowania i publikacji aktualnie stosowanych warunków dostępu na swoich stronach internetowych oraz do przekazania informacji o adresach tych stron Prezesowi UKE w celu publikacji ich w PIT.

Warunki zapewnienia dostępu do terenów i budynków PGL „Lasy Państwowe” zamieszczane będą na stronach internetowych dyrekcji regionalnych Lasów Państwowych, a informacje o adresach stron również przekazywane Prezesowi UKE.

Warunki dostępu do nieruchomości i budynków

Na podstawie dotychczasowego art. 30 Megaustawy właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, który nie jest przedsiębiorcą telekomunikacyjnym miał obowiązek zapewnić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu dostęp do nieruchomości, w tym do budynku oraz punktu styku w celu zapewnienia telekomunikacji w tym budynku.

Na mocy nowelizacji Megaustawy do zapewnienia tego rodzaju dostępu zobowiązany został także **każdy podmiot**, któremu przysługuje skuteczne względem właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości lub właściciela kabla telekomunikacyjnego, instalacji telekomunikacyjnej budynku lub przyłącza telekomunikacyjnego prawo korzystania z:

- punktu styku;
- kabla telekomunikacyjnego, instalacji telekomunikacyjnej budynku lub przyłącza telekomunikacyjnego.

Rozszerzono także **rodzaje dostępu jaki może uzyskać przedsiębiorca telekomunikacyjny** na podstawie art. 30 Megaustawy o:

1. umożliwienie wykonania instalacji telekomunikacyjnej budynku, jeżeli:
 - nie istnieje instalacja telekomunikacyjna budynku przystosowana do dostarczania usług szerokopasmowego dostępu do Internetu **o przepustowości co najmniej 30 Mb/s** lub
 - istniejąca instalacja telekomunikacyjna budynku przystosowana do dostarczania usług szerokopasmowego dostępu do Internetu **o przepustowości co najmniej 30 Mb/s** nie jest dostępna lub nie odpowiada zapotrzebowaniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego
2. umożliwienie korzystania z punktu styku.

Co do zasady podmiotami zobowiązanymi do zapewnienia dostępu na warunkach określonych w art. 30 Megaustawy są właściciele, użytkownicy wieczystości oraz zarządcy nieruchomości **niebędący przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi**. Nowelizacja Megaustawy rozszerzyła jednak zobowiązanie do umożliwienia doprowadzenia przyłącza telekomunikacyjnego do punktu styku lub wykonania instalacji telekomunikacyjnej w budynku również na właścicieli, użytkowników wieczystych oraz zarządców nieruchomości, którzy są przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi.

Zgodnie z przepisami Megaustawy możliwe jest uzyskanie dostępu również do budynku, którego budowa nie została jeszcze ukończona i nie rozpoczęto jego użytkowania nawet jeśli w budynku tym istnieje lub jest wykonywana inna instalacja telekomunikacyjna.

Nowelizacja Megaustawy nakłada także na właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcę nieruchomości **obowiązek udzielenia** przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu na jego żądanie **informacji** o:

- danych kontaktowych właściciela kabla telekomunikacyjnego, instalacji telekomunikacyjnej budynku i przyłącza telekomunikacyjnego;
- podmiotach korzystających z punktu styku;
- innych przedsiębiorcach telekomunikacyjnych korzystających z kabla telekomunikacyjnego, instalacji telekomunikacyjnej budynku lub przyłącza telekomunikacyjnego;
- numerze księgi wieczystej nieruchomości;
- osobach lub podmiotach uprawnionych do zawarcia umowy w sprawie dostępu wraz z ich adresami do doręczeń.

Ważne:

Megaustawa od dnia 1 lipca 2016 r. nakłada **obowiązek wyposażania istniejących i remontowanych:**

- budynków mieszkalnych wielorodzinnych,
- budynków zamieszkania zbiorowego oraz
- budynków użyteczności publicznej

w nowoczesną infrastrukturę telekomunikacyjną, zgodną z wymogami określonymi w rozdziale 8a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W związku z powyższym inwestor, który występuje z wnioskiem o pozwolenie na rozbudowę, nadbudowę lub przebudowę któregoś z ww. rodzajów budynków połączoną z rozbudową, nadbudową lub przebudową instalacji technicznej wewnątrz budynku zobowiązany jest do objęcia wnioskiem o pozwolenie również budowę instalacji telekomunikacyjnej.

Jeżeli budynek taki jest już wyposażony w instalację telekomunikacyjną spełniającą wymagania określone w ww. rozporządzeniu Ministra Infrastruktury, do wniosku o pozwolenie na rozbudowę, nadbudowę lub przebudowę budynku dołącza się oświadczenie o istnieniu w budynku takiej instalacji. Oświadczenie to składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej i nieruchomości przedsiębiorców telekomunikacyjnych

Zgodnie ze znowelizowanym art. 139 ustawy – Prawo telekomunikacyjne przedsiębiorca telekomunikacyjny jest zobowiązany do zapewnienia dostępu do swojej infrastruktury telekomunikacyjnej oraz nieruchomości:

- innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu oraz
- jednostce samorządu terytorialnego wykonującej działalność z zakresu telekomunikacji.

Dostęp ten może polegać na:

1. współkorzystaniu z infrastruktury telekomunikacyjnej i nieruchomości, w tym zapewnianiu określonych elementów tej infrastruktury, kolokacji oraz umożliwianiu zakładania, eksploatacji i konserwacji urządzeń telekomunikacyjnych, przyłączy telekomunikacyjnych, instalacji telekomunikacyjnej budynku i innych elementów infrastruktury telekomunikacyjnej, a także nadzoru nad nimi, jeżeli:

- wykonanie tych czynności bez uzyskania dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej i nieruchomości jest niemożliwe lub niecelowe z punktu widzenia **planowania przestrzennego, zdrowia publicznego, ochrony środowiska lub bezpieczeństwa i porządku publicznego**,
- przedsiębiorca telekomunikacyjny na podstawie przepisów prawa, wyroku sądu lub decyzji miał prawo umieszczenia tej infrastruktury telekomunikacyjnej na nieruchomości, nad nią lub pod nią;

2. współkorzystaniu z kabli telekomunikacyjnych w budynku aż do zlokalizowanego w budynku lub poza nim punktu ich połączenia z publiczną siecią telekomunikacyjną, w tym udostępnianiu całości lub części kabla, w szczególności włókna światłowodowego, jeżeli:

- powielenie infrastruktury telekomunikacyjnej byłoby ekonomicznie nieopłacalne lub technicznie niemożliwe,
- przedsiębiorca telekomunikacyjny jest właścicielem tej infrastruktury telekomunikacyjnej lub na podstawie przepisów prawa, wyroku sądu lub decyzji miał prawo jej umieszczenia na nieruchomości, nad nią lub pod nią;

3. możliwości korzystania z:

- instalacji telekomunikacyjnej budynku, jeżeli powielenie infrastruktury telekomunikacyjnej byłoby ekonomicznie nieopłacalne lub technicznie niemożliwe,
- punktu połączenia instalacji telekomunikacyjnej budynku z publiczną siecią telekomunikacyjną

jeżeli wniosek o dostęp jest składany w celu realizacji szybkiej sieci telekomunikacyjnej w rozumieniu Megaustawy.

Warunki tego dostępu powinny zostać określone w umowie, która powinna zostać zawarta w terminie 30 dni od dnia wystąpienia o jej zawarcie.

Spory w tym zakresie rozstrzyga Prezes UKE w drodze decyzji administracyjnej, którą wydaje w terminie 60 dni od dnia wystąpienia z wnioskiem o jej wydanie. W decyzji tej Prezes UKE m.in. określa szczegółowe warunki rozliczeń z tytułu tego dostępu.

Koordinacja robót budowlanych

Dyrektywa kosztowa wskazuje wprost, że realizacja szybkich sieci łączności elektronicznej w całej Unii wymaga znaczących inwestycji. Dużą ich część stanowią koszty robót budowlanych w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, a ich ograniczenie może usprawnić realizację sieci szerokopasmowych.

Dlatego wprowadzono instytucję koordynacji robót budowlanych, finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych, z inwestycjami telekomunikacyjnymi. Polega ona na umożliwieniu prowadzenia robót budowlanych w tym samym czasie i miejscu (np. w jednym wykopie), czyli np. podczas budowy, przebudowy lub remontu drogi, budowy wodociągu i kanalizacji lub budowy linii energetycznej, itp.

Koordinacja robót budowlanych może polegać także na za-projektowaniu i wykonaniu przez operatora sieci infrastruktury technicznej (takiej jak np. kanalizacja kablowa, punkt styku lub antenowa konstrukcja wsporcza) uwzględniającej potrzeby przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w zakresie realizacji szybkiej sieci telekomunikacyjnej.

Zapewnienie warunków do koordynacji robót budowlanych zapewni znaczące oszczędności i ograniczy niedogodności dla obszaru, na którym wdrażane są nowe sieci telekomunikacyjne, choćby po to, by minimalizować w przyszłości inwestycje ingerujące m.in. w pas drogowy oraz powodujące uciążliwości dla mieszkańców tego obszaru.

Uwzględnienie wniosku o koordynację nie może:

1. powodować poniesienia przez operatora sieci dodatkowych kosztów dotyczących planowanych przez niego robót budowlanych, w tym kosztów ewentualnych opóźnień,
2. spowodować opóźnienia uniemożliwiającego zakończenie inwestycji realizowanej przez operatora sieci w terminie określonym w umowie o dofinansowanie lub umowie w sprawie udzielenia zamówienia publicznego,
3. utrudnić wykonywania kontroli nad robotami budowlanymi objętymi koordynacją.

Jeżeli przedsiębiorca telekomunikacyjny chce koordynować roboty w pasie drogowym, musi uzyskać zezwolenie na lokalizację w pasie drogowym infrastruktury telekomunikacyjnej, wydane na podstawie art. 39 ust. 3 ustawy o drogach publicznych.

Operator sieci **może odmówić** uwzględnienia wniosku o koordynację robót budowlanych, jeżeli:

1. jest to niezbędne ze względu na bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne lub integralność i bezpieczeństwo sieci, w szczególności infrastruktury krytycznej,
2. planowane usługi telekomunikacyjne mogą spowodować poważne zakłócenia w świadczeniu innych usług za pośrednictwem infrastruktury technicznej objętej koordynacją robót budowlanych,
3. zaoferuje przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu skuteczny dostęp do infrastruktury technicznej, w szczególności polegający na współkorzystaniu z włókna światłowodowego lub dostępie do niego,

4. prowadzone przez niego roboty budowlane są nieznacznej wartości,

przy czym operator sieci obowiązany jest **podać przyczyny odmowy** uwzględnienia wniosku o koordynację robót budowlanych.

Warunki koordynacji robót budowlanych strony ustalają w umowie zawartej na piśmie pod rygorem nieważności, która musi w szczególności regulować kwestie dotyczące:

- udostępniania posiadanych informacji niezbędnych do przygotowania dokumentacji projektowej,
- dostępu do nieruchomości w celu umieszczania i eksploatacji infrastruktury telekomunikacyjnej, z wyłączeniem jej umieszczania w pasie drogowym dróg publicznych,
- warunków technicznych i eksploatacyjnych w zakresie realizowania na tym samym terenie budowy robót budowlanych dotyczących infrastruktury technicznej i infrastruktury telekomunikacyjnej,
- harmonogramu prac każdej ze stron oraz zasad zapewnienia dostępu do budowy,
- wyznaczenia koordynatora inspektorów nadzoru inwestorskiego (jeżeli jest wymagany),
- zabezpieczenia terenu budowy,
- pokrycia i zabezpieczenia dodatkowych kosztów ponoszonych przez operatora sieci wynikających z koordynacji robót budowlanych.

Każda ze stron, w przypadku odmowy, nie zawarcia umowy lub niepodjęcia negocjacji w sprawie koordynacji robót budowlanych, **może zwrócić się do starosty** właściwego ze względu na miejsce wykonywania robót budowlanych w celu wydania decyzji w sprawie koordynacji robót budowlanych.

Sprawy bardziej skomplikowane i obejmujące większy obszar rozstrzyga wojewoda. Dotyczy to obiektów i robót budowlanych:

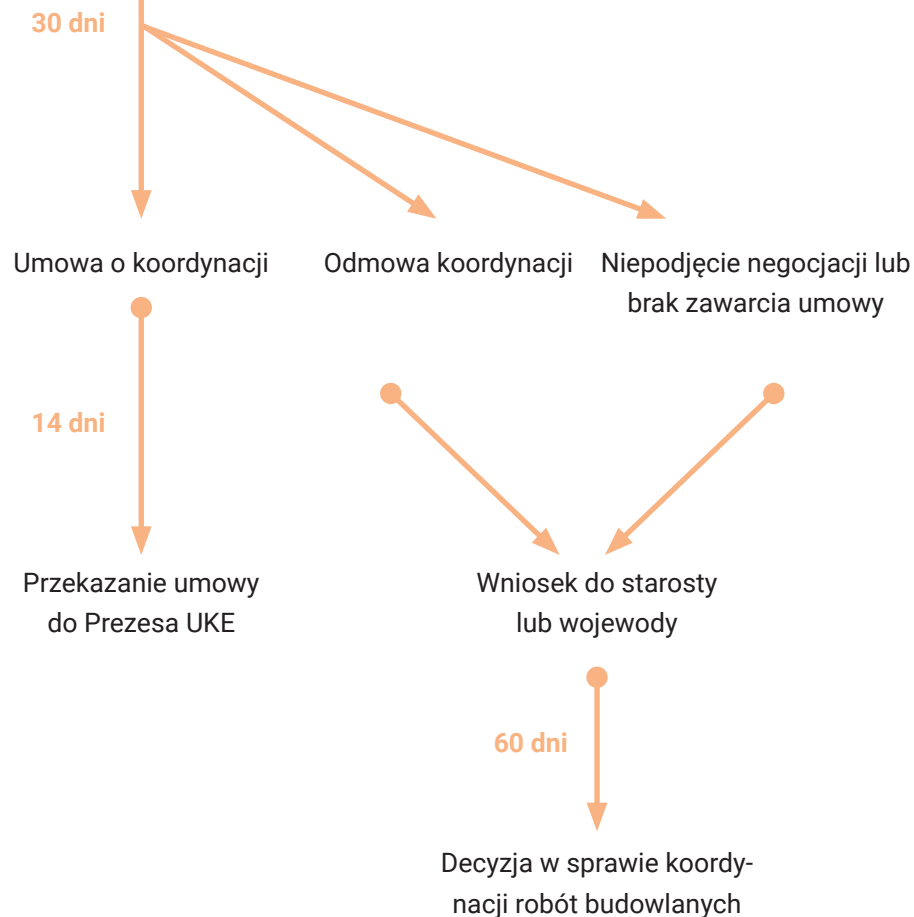
- usytuowanych na terenie pasa technicznego, portów i przystani morskich, morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, a także na innych terenach przeznaczonych do utrzymania ruchu i transportu morskiego,
- hydrotechnicznych piętrzących, upustowych, regulacyjnych, melioracji podstawowych oraz kanałów i innych obiektów służących kształtowaniu zasobów wodnych i korzystaniu z nich, wraz z obiektami towarzyszącymi,
- dróg publicznych krajowych i wojewódzkich wraz z obiektami i urządzeniami służącymi do utrzymania tych dróg i transportu drogowego oraz sytuowanymi w granicach pasa drogowego sieciami uzbrojenia terenu – niezwiązanymi z użytkowaniem drogi, a w odniesieniu do dróg ekspresowych i autostrad – wraz z obiektami i urządzeniami obsługi podróży, pojazdów i przesyłek,
- usytuowanych na obszarze kolejowym,
- lotnisk cywilnych wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi,
- usytuowanych na terenach zamkniętych,
- dotyczących strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych w rozumieniu ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych,
- elektrowni wiatrowych.

Decyzja w sprawie koordynacji robót budowlanych rozstrzyga zaistniałe kwestie sporne w szczególności w zakresie obligatoryjnych elementów umowy o koordynacji robót budowlanych, według przesłanek określonych w ustawie.

Wniosek o koordynację robót budowlanych

składa się:

- na 30 dni przed złożeniem wniosku o pozwolenie na budowę infrastruktury technicznej, lub
- podczas narady koordynacyjnej poświęconej usytuowaniu infrastruktury technicznej

Ważne:

Operator sieci powinien, już na etapie zawierania umów na projektowanie i wykonanie robót budowlanych dotyczących infrastruktury technicznej (w tym umów w sprawie udzielenia zamówienia publicznego), uwzględnić obowiązki w zakresie koordynacji robót budowlanych.

Operator sieci, aby umożliwić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu ubieganie się o koordynację robót budowlanych jest obowiązany udostępnić mu informacje o planowanych w okresie najbliższych 6 miesięcy lub aktualnie wykonywanych robotach budowlanych, w szczególności informacje o:

- lokalizacji i rodzaju robót,
- elemencie infrastruktury technicznej, którego dotyczą roboty,
- przewidywanej dacie rozpoczęcia robót i czasie ich trwania,
- danych kontaktowych operatora sieci w sprawach koordynacji robót.

Informacje te powinny zostać udzielone w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, chyba że roboty budowlane objęte wnioskiem są nieznacznej wartości lub dotyczą infrastruktury technicznej, której wykorzystanie do celów szybkich sieci telekomunikacyjnych jest niemożliwe ze względu na bezpieczeństwo i integralność infrastruktury technicznej, zdrowie publiczne, obronność, bezpieczeństwo państwa lub bezpieczeństwo i porządek publiczny. Uzyskane informacje mogą być wykorzystane wyłącznie w celu ubiegania się o koordynację robót budowlanych i podlegają obowiązkowi zachowania ich w poufności.

Spory w sprawach o udzielenie informacji rozstrzyga wg właściwości – podobnie jak w przypadku sporów o koordynację robót budowlanych – starosta lub wojewoda w drodze decyzji, z tym że w decyzji tej rozstrzyga się obligatoryjnie o kosztach postępowania, na zasadach określonych w dziale IX Kodeksu postępowania administracyjnego.

Odwołania od decyzji (w sprawie koordynacji robót budowlanych i udzielenia informacji) wydanych przez starostów rozstrzyga wojewoda, natomiast wydanych przez wojewodów rozstrzyga Prezes UKE po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego (a w przypadku strony decyzji będącej przedsiębiorstwem energetycznym – w uzgodnieniu z Prezesem URE).

Dobre praktyki w zakresie koordynacji robót budowlanych:

- umieszczanie w ogłoszeniu o zamówieniu publicznym informacji o obowiązku koordynacji robót budowlanych,
- załączanie do wniosku o pozwolenie na budowę lub zgłoszenia robót umowy o koordynacji robót budowlanych,
- publikowanie na swoich stronach internetowych informacji o planowanych robotach budowlanych.

Zmiany w ustawie o drogach publicznych

Już w 2010 r. Megaustawą wprowadzono szereg zmian w ustawie o drogach publicznych, w celu stworzenia otoczenia regulacyjnego sprzyjającego inwestycjom telekomunikacyjnym, zwłaszcza światłowodowym. Tak jak w 2010 roku tak i w 2016 roku cele i ich uzasadnienie pozostały aktualne. Należy pamiętać, że właśnie drogi publiczne, jako domena publiczna o charakterze infrastrukturalnym, powinny być zasadniczym miejscem do lokalizowania i efektywnego przeprowadzania sieci światłowodowych. Inwestycje tego typu, służące podniesieniu jakości życia całego społeczeństwa, powinny być realizowane w pasach drogowych przy zminimalizowaniu warunków formalnych i finansowych. Dlatego też nowelizacja Megaustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. wprowadza w ustawie o drogach publicznych następujące zmiany:

1. można **odmówić zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia w nim infrastruktury telekomunikacyjnej** w przypadku, gdy w istniejącym w pasie kanale technologicznym są jeszcze wolne zasoby (ale takie, które odpowiadają zapotrzebowaniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu),
2. skróceniu uległ **termin na wydanie decyzji lokalizacyjnej dla infrastruktury telekomunikacyjnej** – z 65 do 45 dni
3. w decyzji o lokalizacji w pasie drogowym infrastruktury telekomunikacyjnej należy określić, czy w okresie 4 lat od dnia jej wydania **planowana jest budowa, przebudowa lub remont odcinka drogi**, jeżeli wynika to wprost z:

- uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego,
- wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego,
- programu wieloletniego wydanego na podstawie art. 136 ust. 2 ustawy o finansach publicznych lub
- planów:
 - rozwoju sieci drogowej,
 - finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich

4. Uregulowano **koszty przełożenia infrastruktury telekomunikacyjnej zlokalizowanej w pasie drogowym** – ponosić je będzie:

- zarządca drogi – w przypadku gdy nie upłynęły 4 lata od dnia wydania decyzji lokalizacyjnej,
- właściciel infrastruktury telekomunikacyjnej – w przypadku gdy:
 - upłynęły 4 lata od dnia wydania decyzji lokalizacyjnej,
 - na żądanie właściciela wprowadzono ulepszenia w infrastrukturze telekomunikacyjnej, lub
 - nie upłynęły 4 lata od dnia wydania decyzji lokalizacyjnej, w której zarządca drogi zawarł informację o planowanej budowie, przebudowie lub remoncie przedmiotowego odcinka drogi i na podstawie której zlokalizowano tę infrastrukturę w pasie drogowym.

5. wprowadzono **możliwość przeniesienia (na wniosek) praw i obowiązków** wynikających z decyzji zezwalającej na zajęcie pasa drogowego na podmiot, który nabył infrastrukturę telekomunikacyjną.

Nowe zasady udostępniania kanałów technologicznych

Od 1 lipca 2016 roku obowiązują **nowe zasady udostępniania kanałów technologicznych**.

Dotychczas odbywało się to w drodze umowy dzierżawy lub najmu, a opłaty za udostępnienie mogły odpowiadać wyłącznie wysokości kosztów budowy i utrzymania tychże kanałów. Z tym trybem wiązało się sporo problemów, m.in.:

- przedsiębiorcy telekomunikacyjni niechętnie zgłaszali zainteresowanie udostępnieniem kanałów technologicznych, gdyż nie znali opłat jakie będą zobowiązani ponosić za to udostępnienie,
- w przypadku, gdy kanały technologiczne były wybudowane z udziałem dofinansowania ze środków Unii Europejskiej, zarządcy dróg nie chcieli ich udostępniać gdyż cywilno-prawny tryb udostępnienia oznaczał, na gruncie prawa unijnego, wygenerowanie dochodu na dofinansowanym projekcie a tym samym uznanie kosztów związanych z budową kanałów technologicznych jako niekwalifikowalnych i podlegających zwrotowi do budżetu Unii Europejskiej.

Powyższe problemy rozwiązano nowelizacją Megaustawy z dnia 9 czerwca 2016 r.

Od 1 lipca 2016 r. **kanały technologiczne są udostępniane w drodze decyzji administracyjnej** (w przypadku gdy zarządcą autostrady płatnej jest spółka lub zarządcą drogi jest droga spółka specjalnego przeznaczenia, kanały technologiczne

nadal udostępnia się w drodze umowy dzierżawy lub najmu), a stawki opłat za udostępnienie kanału technologicznego zostały uregulowane w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Udostępnienie kanałów technologicznych odbywa się na **piśmenny wniosek przedsiębiorcy**. Do wniosku należy dołączyć:

1. Szczegółowy plan sytuacyjny w skali 1:1000 lub 1:500, ze wskazaniem lokalizacji i zakresu kanału technologicznego, który ma być udostępniony. Dopuszcza się dołączenie planu sytuacyjnego w skali 1:2000 w przypadku, gdy możliwe będzie jednoznaczne oznaczenie przebiegu kanału technologicznego;
2. Oświadczenie, że udostępniony kanał technologiczny zostanie odebrany w terminie i miejscu wskazanym w decyzji;
3. Pełnomocnictwo inwestora, jeżeli wnioskodawca nie jest inwestorem, wraz z dowodem wniesienia opłaty skarbowej.

Wzór wniosku o udostępnienie kanału technologicznego został określony w rozporządzeniu ministra Cyfryzacji z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie udostępniania kanału technologicznego przez zarządców dróg publicznych oraz wysokości stawek opłat za udostępnienie 1 mb kanału technologicznego (Dz. U. z 2016 poz. 957).

Decyzja w sprawie udostępnienia kanału technologicznego określa w szczególności:

1. Imię i nazwisko oraz adres albo nazwę i adres siedziby wnioskodawcy;
2. Lokalizację kanału technologicznego;
3. Zakres udostępnienia kanału technologicznego;
4. Planowany okres udostępnienia kanału technologicznego;
5. Wysokość opłaty za udostępnienie kanału technologicznego oraz sposób jej uiszczenia.

W przypadku braku wolnych zasobów w kanale technologicznym zarządca drogi **odmawia**, w drodze decyzji, jego udostępnienia.

Opłata za udostępnienie kanału technologicznego:

- ustalana jest jako iloczyn liczby metrów bieżących udostępnionego kanału technologicznego i stawki opłaty za udostępnienie 1 mb kanału technologicznego,
- w przypadku udostępnienia kanału technologicznego na okres krótszy niż rok jest ona obliczana proporcjonalnie do liczby dni udostępnienia kanału technologicznego.
- uiszcza się ją w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o udostępnieniu kanału technologicznego stała się ostateczna, a za lata następne – w terminie do dnia 15 stycznia każdego roku, z góry za dany rok.

Częściowe udostępnienie kanału technologicznego możliwe jest wyłącznie dla rur osłonowych o średnicach zewnętrznych 110-160 mm i tylko do łącznego wypełnienia nieprzekraczającego 45% całkowitej powierzchni przekroju wewnętrznego tej rury, co stanowi jej maksymalne wypełnienie.

Ważne:

Umowy dzierżawy lub najmu kanału technologicznego zawarte przed dniem 1 lipca 2016 roku pozostają w mocy.

Dla linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych oraz innych urządzeń umieszczanych w kanale technologicznym nie pobiera się opłaty za zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia w nim urządzeń infrastruktury technicznej i obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego.

Wysokość rocznych stawek opłat za udostępnienie 1 mb kanału technologicznego została określona w rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie udostępniania kanału technologicznego przez zarządców dróg publicznych oraz wysokości stawek opłat za udostępnienie 1 mb kanału technologicznego.

Lp.	Rodzaj rury / mikrorury	Średnica wewnętrzna	Stawka opłaty rocznej
1.	Rura światłowodowa 32/2,9	26,2 mm	3,29 zł
2.	Rura światłowodowa 40	32,6 mm	4,10 zł
3.	Rura światłowodowa 50/3,8	42,4 mm	5,33 zł
4.	Rura osłonowa 110	103,6 mm	4,80 zł
5.	Rura osłonowa 125	115,4 mm	5,34 zł
6.	Rura osłonowa 140	129,2 mm	5,98 zł
7.	Rura osłonowa 160	147,6 mm	6,83 zł
8.	Mikrorura 7/3,5	3,5 mm	0,28 zł
9.	Mikrorura 10/6	6 mm	0,48 zł
10.	Mikrorura 12/8	8 mm	0,65 zł
11.	Mikrorura 12/10 (1/7 wiązki 7x12/10)	10 mm	0,81 zł
12.	Mikrorura 14/10	10 mm	0,81 zł
13.	Mikrorura 16/12	12 mm	0,97 zł

Zmiany w Prawie geodezyjnym i kartograficznym

1. Doprecyzowano przepisy dotyczące **narad koordynacyjnych**, na których uzgadnia się usytuowanie sieci uzbrojenia terenu. W szczególności:

- wprowadzono, dotychczas nieokreślony, 14 dniowy termin na jej przeprowadzenie od dnia wpływu wniosku inwestora wraz z kompletem dokumentacji,
- adnotację na dokumentacji projektowej, iż była ona przedmiotem narady koordynacyjnej, może zamieścić również projektant (o ile nie zrobi tego przewodniczący narady w dniu jej zakończenia),
- wprowadzono także możliwość przeprowadzenia dodatkowej narady, jeżeli w wyniku narady „pierwotnej” wprowadzono zmiany w projekcie usytuowania sieci, a osoby nieuczestniczące w naradzie zgłoszą, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o dokonanych ustaleniach, zastrzeżenia do tych zmian.

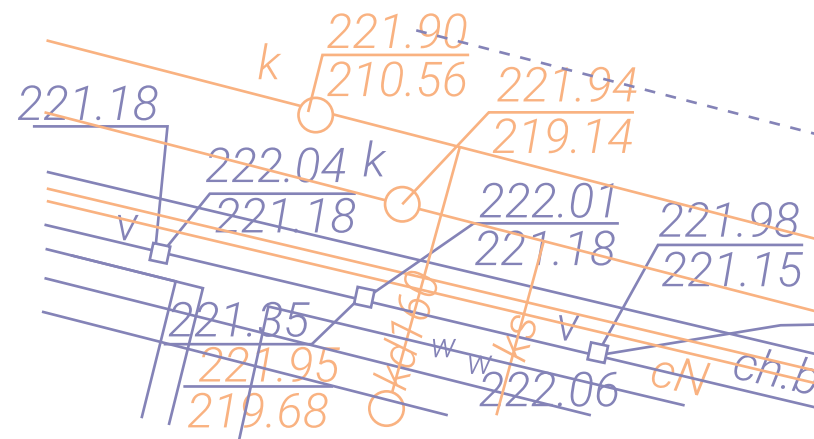
2. Doprecyzowano **zasady uzgadniania usytuowania sieci uzbrojenia terenu na terenach zamkniętych**.

3. Doprecyzowano **zasady opiniowania inicjalnej bazy danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu**.

4. **Zmniejszono wysokość opłat** pobieranych za udostępnianie materiałów z zasobów geodezyjnych i kartograficznych.

5. Wprowadzono **preferencyjne zasady udostępniania zbiorów danych powiatowej bazy GESUT** dla właścicieli infrastruktury technicznej, którzy współpracują ze starostą przy budowaniu tej bazy, poprzez przekazywanie informacji o posiadanej infrastrukturze technicznej i jej lokalizacji:

- pierwsze udostępnienie jest darmowe;
- każde kolejne udostępnienie jest płatne w wysokości 10% opłaty podstawowej.

Nowe obowiązki ustawowe

- **Nadleśniczy** przekazuje dyrektorowi regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych aktualnie oferowane warunki dostępu do nieruchomości leśnych oraz umieszczania na nich obiektów i urządzeń w celu zamieszczenia tych warunków na stronie internetowej RDLP,
- **Podmiot zarządzający terenem zamkniętym oraz właściciele, użytkownicy wieczystości lub zarządcy co najmniej 10 budynków mieszkalnych wielorodzinnych, zamieszkania zbiorowego lub użyteczności publicznej** zamieszczają na swoich stronach internetowych aktualnie oferowane warunki zapewnienia dostępu do nieruchomości lub umieszczania na nich obiektów i urządzeń.

Należy przekazać Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej informacje:

- z centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego – Główny Geodeta Kraju,
- posiadane w postaci elektronicznej przez zarządców dróg:
 - o kanałach technologicznych zlokalizowanych w pasie drogowym i planach inwestycyjnych dot. budowy kanałów technologicznych,
 - o infrastrukturze technicznej dla której zostały wydane zostały decyzje lokalizacyjne i na zajęcie pasa drogowego,
- o obowiązujących stawkach za zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót oraz umieszczania urządzeń infrastruktury technicznej oraz obiektów budowlanych –

wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast), starostowie i marszałkowie województw.

Można przekazać Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej w postaci elektronicznej informacje:

- o infrastrukturze technicznej, innej niż ta objęta inwentaryzacją Prezesa UKE, a także o kanałach technologicznych
- o planach inwestycyjnych w zakresie wykonywanych lub planowanych robót budowlanych, finansowanych w całości lub części ze środków publicznych, dotyczących infrastruktury technicznej lub kanałów technologicznych w celu ich udostępnienia przez PIT.

(Informacje te powinny być zgodne ze stanem faktycznym i aktualizowane corocznie w terminie do dnia 31 marca według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku).

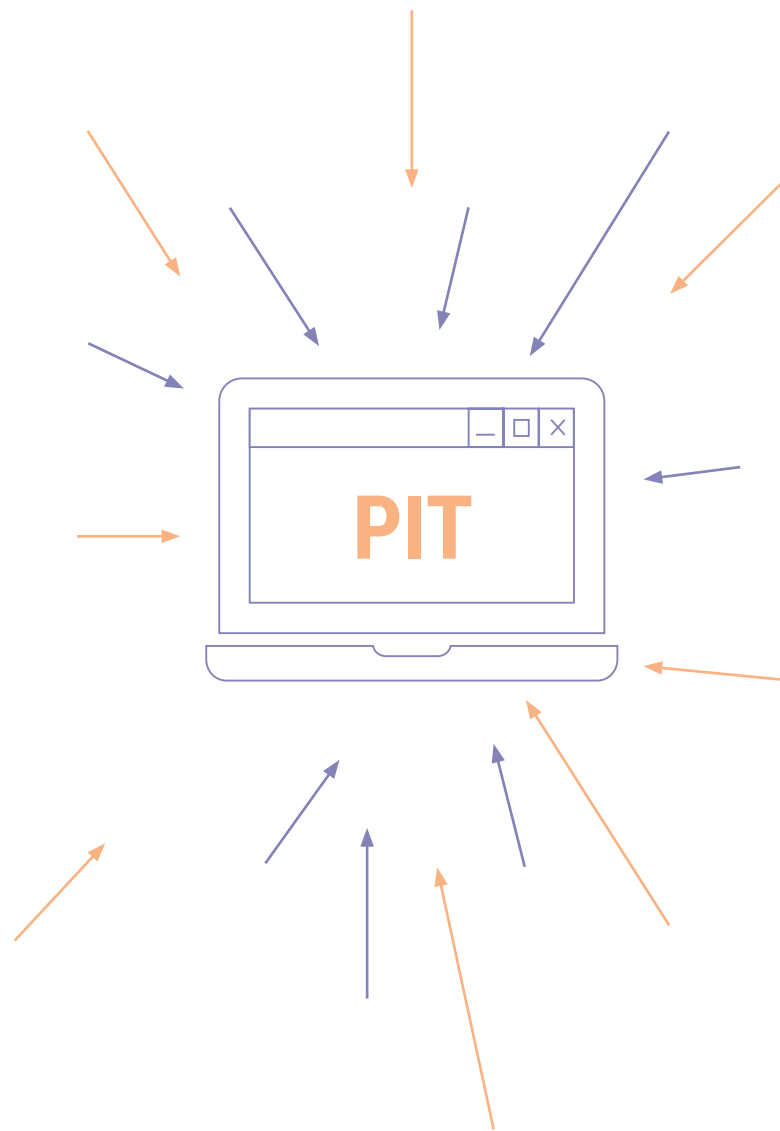
Należy przekazać Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej, na jego wniosek, informacje:

- posiadane w postaci elektronicznej o istniejącej infrastrukturze technicznej, w szczególności z geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, które nie znajdują się w centralnym zasobie geodezyjnym i kartograficznym – marszałkowie województw, starostowie i prezydenci miast na prawach powiatu,
- dotyczące infrastruktury technicznej zlokalizowanej na terenie zamkniętym – podmioty zarządzające terenem zamkniętym,
- o istniejącej infrastrukturze technicznej – pozostałe podmioty, które ze względu na zakres swoich zadań posiadają te informacje w postaci elektronicznej.

Zarządcy dróg publicznych zobowiązani są przekazać Prezesowi UKE:

- Informacje o wybudowanych kanałach technologicznych – w terminie 30 dni od zakończenia ich budowy;
- Informacje w zakresie infrastruktury technicznej dla której wydano decyzję lokalizacyjną lub na zajęcie pasa drogowego – w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji;
- Informacje o planach inwestycyjnych w zakresie budowy kanałów technologicznych – w terminie najpóźniej 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, o pozwoleniu na budowę albo dniem zgłoszenia przebudowy dróg.

Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast), starostowie i marszałkowie województw zobowiązani są przekazać Prezesowi UKE informacje o stawkach opłat za zajęcie pasa drogowego w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego ustalającej wysokość opłaty za zajęcie pasa drogowego.

Redakcja: Grzegorz Czwordon, Joanna Bąkowska,
Marcin Łukasiewicz, Dominik Kopera

Departament Telekomunikacji, Ministerstwo Cyfryzacji

Ministerstwo
Cyfryzacji

Wydawca:
Ministerstwo Cyfryzacji
www.mc.gov.pl

Egzemplarz bezpłatny

Finansowane ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach projektu „Redukcja kosztów budowy
sieci szerokopasmowych – etap I”
oraz z budżetu państwa.

Fundusze
Europejskie
Polska Cyfrowa

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Masz pytania dotyczące ustawy?

Napisz do nas na adres:
megaustawa@mc.gov.pl

